

**Commentarivs Pavli Bernriedensis, Antiqvi Scriptoris, De
Vita Gregorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

Gregorivs Episcopvs Servvs Servorvm Dei, Vtoni Treuirensi Archiepiscopo
salutem, & Apostolicam benedictionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](#)

rit, non solum in anima, sed etiam in corpore,
et in omnibus rebus suis vindictam omnipo-
tentis DEI sentiat, et in omni congreßione
belli nullas vires, nullumq[ue] in vita sua trium-
phum obtineat, sed duplice contritione prostra-
tus semper vilescat, et confundatur: ut sic sal-
tem ad p[re]c[on]sentiam redire addiscat.

Præsentium verò portitorem ad hoc vobis
dirigimus, ut una cum venerabili fratre no-
stro * Treuerensi Archiepiscopo, qui Henrico
fauet, et altero, qui utilis et religiosus ad hoc
sit opus, Episcopus ex parte Rodulphi, locum
et tempus prædicti conuentus statuant: qua-
tenus Legati nostri, quos prefati sumus, secu-
rius, et certius ad vos venire, et quæ omni-
potenti DEO placeant, ipso auxiliante, vobi-
scum valeant perficere. Dat. Roma VII.
Idus Mart. Indictione prima.

GREGORIVS EPISCOPVS SER-
VVS SERVORVM DEI, * VTONI TRE-
uirensi Archiepiscopo salutem, & Apostoli-
cam benedictionem.

QUANTA nobis sollicitudo, quantaq[ue]
tristitia sit de perturbatione, imo de dis-
sidio

Q 3

silio regni vestri, olim clarissimi, & potentissimi, in communibus literis, quas hoc in anno ad vos misimus, satis vobis declaratum esse putamus. Verum, quia res de die in diem perniciosius implicari videtur, nobis quoque cura cum nimia anxietate altius in mente figitur. Proinde quidquid nobis super hac read pressens melius visum est, quod nostra prouidentia, vel auctoritate interuenire potuisse, maturare curauimus: quod tua fraternitas literis, quibus illud singulariter scriptum est, plenius cognoscet.

Rogamus igitur, & admonemus prudenter tuam, in qua multum confidimus, ut secundum tenorem earundem literarum, sine omni dilatione, de causa hacte intromittas, & omnibus tam minoribus, quam maioribus, quoad potes, quid à nobis liberatū, & qualiter tibi iniunctum sit, notum facias, ut miserante D E O, & adiuuantibus his, qui Domini num diligunt, tam feralis discordia furorem, aut penitus compescere, & (quod maximè optamus) ad plenam pacem reducere possumus: aut, si illud peccatis impedientibus, minime

nimè obuenire poterit, saltem nos, in tanto fra-
trum nostrorum periculo, culpam negligentie
declinemus.

Notificato autem consilio, & decreto no-
stro, & requisitis utrinque responsionibus, vt
eam certitudinem, & consensum inueniatis, ne
in mittendis legatis nobis dubitandum sit, or-
dinatis, & confirmatis omnibus, qua ad prose-
quendum hoc negotium loco, tempore, vel cæ-
teris conuenientiis necessaria sunt: volumus,
vt tu, & frater ille, qui tecum huius rei media-
tor esse debuerit, confessim ad nos veniatis:
quatenus cognitis securitatibus, & qua spes
pacis esse debeat, legatos nostros tam sine peri-
culo, quam sine desperatione fructus laboris,
& fatigationis eorum vobiscum mittere va-
leamus.

Nec durum tibi sit, frater, subire, quod im-
ponimus: quoniam ex quo in Ecclesia locum
sacerdotij, & officium suscepisti, nihil Deo di-
gnius, aut anima tua salubrius fecisti, quā si in
hac re nequitiam diabolicæ fraudis elidere, &
saluti tot millium hominū (opitulante Deo)
consulere poteris: & si hoc fatigationi tua pro
voto

voto non successerit: tibi tamen apud illum certa manet retributio, apud quem non infectum reputabitur omne bonum, quod iusta, & perseveranti voluntate concipitur.

Illud tamen à dilectione tua omnino nobis exhiberi volumus, ut etiam si illum alium, quem huius rei mediatorem te habere supra diximus, socium itineris habere non possis: tu tamen ad nos venire nullatenus pratermittas. Præcipimus etiam tibi ex auctoritate beati Petri, ut cui iustitia fauet, tu omnino faueas, & hoc idem facere Clericos, & Laicos, quos poteris, ex parte nostra commoneas. Treua etiam vobis prouisa usque ad quindecim dies post conuentus solutionem illæsa seruetur. Volumus autem, ut apud Regem diligenter procures, quatenus legati nostri, qui in partibus illis sunt, Bernardus scilicet Diaconus sanctæ Romanae Ecclesie, & Bernardus Massiliensis Abbas, si voluerint, licenter, & securè ad nos redire valeant. Dat. Roma VII. Id. Mart. Indictione prima.

*Numeris sic re-
stituti ex edit.
Rom. Decreta.* Anno ab incarnatione Domini M. LXXVIII.
Pontificatus vero Domini Gregorij septimi Papæ sexto
decidi-

decimotertio Kal. Decembris, Indictione secunda, cō-
gregata est Synodus Romæ in Ecclesia S. Saluatoris, in ^{Epistolar. Gre-}
qua iurauerunt legati Henrici, & Rudolphi, quisq; pro ^{gorij VII. lib. 6.}
^{post Epist. 5.} ^{761.}

Domino suo, quod nullis dolis colloquium legato-
rum Sedis Apostolicæ in Teutonicō regno habendum
impedient.

Anno ab incarnatione Domini M. LXXXIX, men-
se Februario, Indictione II. Pontificatus verò Domini
Gregorij septimi Papæ VII. legati Regis Rudolphi su-
per Henricum proclamauerunt, quod nulli loco, nulli-
que personæ parcens religionem transalpinam conte-
teret, & conculcaret, neminem debitus honor, vel re-
uerentia tueretur, & ceu vilia mancipia non modò Sa-
cerdotes, sed etiam Episcopi, & Archiepiscopi cape-
rentur, vinculisque mancipientur, partimq; iam tru-
cidarentur.

Decreuerunt ergò quamplures Concilij, in illius
tyrannidem gladium Apostolicum debere euaginari:
sed distulit Apostolica mansuetudo, simul & illud at-
tendens, quod Petro Albanensi, & Altmanno Battau-
ensi Episcopis de eodem negotio scribens inter cetera
dicit: *Sic vos utrique parti communes, & ab omni suspicionis
neruo, quantum in vobis est, cum diuina gratia adiutorio ex-
hibete immunes, ut iustitia semper, & nullo modo partibus
faueatis, sicut habetis formam nostram: qui videlicet, post
quam iudicium tanti huius negotij in manu B. Petri commis-
sum est, nihil aliud testibus vobis intendimus, nisi ut per iusti-
tia semitam incedamus. Ad nullam partem sinceritatem A-
postolice discretionis infleximus, nullis promissionibus, aut
terroribus cessimus, nec aliud unquam, Deo protegente,
acturos nos esse confidimus.*

Porro legati Henrici Regis, qui prædictæ querelæ

R. super

*Capit. ac-
cussionis contra
Henricum.*

super eundem prolatæ præstò fuerunt, secundum hunc tenorem iurauerunt: Legati Domini mei Henrici Regis ad vos venient infra terminum Ascensionis Domini exceptis legitimis^a sonnis, id est, morte, vel graui infirmitate, vel captione absg^d dolo, qui legatos Romanæ sedis securè ducent, & reducent, & Dominus Rex obediens illis erit in omnibus secundum iustitiam, & iudicium illorum: & hac omnia seruabit absque dolo, nisi quantum ex vestra iusione remanserit. Et hoc iuramus ex precepto Domini nostri Regis Henrici.

*Iuramentum
Legatorum
Henrici.
a impedimen-
tis.*

*Iuramentum
Legatorum
Rudolphi.*

Itidem legati Rudolphi Regis iurauerunt, quod sequitur: Si colloquium ex precepto vestro constitutum fuerit in partibus Teutonicis, loco & tempore à vobis definito, ante presentiam vestram, vel legatorum vestrorum Dominus noster Rex Rudolphus vel ipse veniet, vel Episcopos, & fideles suos mittet, paratus q̄ erit iudicium, quod sancta Romana Ecclesia decreuerit de causa regni subire, nullo q̄ malo ingenio cōuentum, à vobis, siue à vestris Legatis constitutum impedit: Et postquam certum inde vestrum nuncium videbit, de pace statuenda in regno, & confirmanda studebit, ut legatio vestra peruenire ad regni pacem, & concordiam posset. Hac omnia obseruabuntur, in quantum ex vestra licentia remanserit, vel ex impedimento legitimo, scilicet morte, vel graui infirmitate, vel captione, sine dolo.

Posthæc rursus exiit edictum Apostolicæ benignitatis, quod idcirco ex abundanti ponimus, ut clarescat & sapientibus, & insipientibus principem fuisse Gregorium nostrum in illa beatitudine, de qua Dominus

Matth. 5.

dicit: *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.*

GRE.